

[Hem](#) > ... > [Rättsliga Åtgärder](#) > [Rättshjälp](#) > Romania

Rättshjälp

 Rumänien

Innehåll inlagt av

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Vilka kostnader uppstår vid en rättegång och vem måste som regel betalar dem?

Offentlig rättshjälp kan tillhandahållas i följande former:

- a) Betalning av en utsedd eller tilldelad advokats arvode för ombudskostnader, juridiskt bistånd och, i förekommande fall, försvar för att säkerställa utövande eller skydd av en rättighet eller ett berättigat intresse i domstol eller för att förhindra en tvist (nedan kallat advokatbistånd).
- b) Betalning av en sakkunnig, översättare eller tolk som anlitas under förfarandet, med domstolens eller den rättsliga myndighetens godkännande, om det ankommer på den person som ansöker om rättshjälp att betala dessa kostnader.
- c) Betalning av exekutionstjänstemannens arvode.
- d) Befrielse från, begränsning av, omläggning eller uppskjutning av betalning av lagstadgade rättegångskostnader, även kostnader i samband med verkställighet.

Om offentlig rättshjälp tillhandahålls medborgare i EU-medlemsstater eller till personer som har sin hemvist eller vanliga vistelseort inom en medlemsstat kan den godkända offentliga rättshjälpens även omfatta

- a) utgifter för översättning av de handlingar som mottagaren ingett, som har begärts av domstolen eller den rättsliga myndigheten för att avgöra målet, och relaterade förfrågningar och handlingar som ingetts eller mottagits är undantagna legaliseringskravet eller andra liknande formaliteter,
- b) en tolks tjänster under förfarandet inför domstolen/den rättsliga myndigheten,
- c) utgifter som uppstått i samband med resor som rättshjälpsmottagaren eller en annan person måste företa till Rumänien på domstolens eller den rättsliga myndighetens begäran, eller om någon av dessa personer enligt lag har närvaroplikt.

De rättshjälpsberättigade personer som uppfyller kraven i fråga 3 har även rätt till ersättning för betalning av en medlares arvode om de kan styrka att de innan inledandet av rättsprocessen har använt sig av medling för att lösa tvisten, eller om de begär medling efter att processen har inletts men före den första förhandlingen.

Offentlig rättshjälp kan tillhandahållas, separat eller kumulativt, i alla ovanstående former. Värdet på den rättshjälp som tillhandahålls, antingen separat eller kumulativt, i form av bistånd från en advokat, sakkunnig, översättare, tolk eller exekutionstjänsteman får inte överstiga motsvarande 12 nationella minimilöner under en ettårsperiod det år rättshjälpsansökan ingavs.

(Artiklarna 6, 7, 20 och 44 i undantagsförordning nr 51/2008 om offentlig rättshjälp i tvistemål, godkänd genom lag nr 193/2008, i dess ändrade och kompletterade lydelse)

2 Vad exakt är rättshjälp?

Offentlig rättshjälp är en form av bistånd som staten beviljar för att trygga rätten till en rättvis rättegång och för att skydda lika tillgång till rättslig prövning och för att säkerställa utövandet av vissa rättigheter och berättigade intressen på rättslig väg, inklusive verkställighet av domstolsavgöranden eller andra exekutionstitlar.

(Artikel 1 i undantagsförordning nr 51/2008 om offentlig rättshjälp i tvistemål, godkänd genom lag nr 193/2008, i dess ändrade och kompletterade lydelse)

3 Har jag rätt till rättshjälp?

Alla fysiska personer kan ansöka om offentlig rättshjälp om de inte kan betala kostnaderna för vissa rättsliga förfaranden, eller de kostnader som uppstår i samband med juridisk rådgivning för att skydda en rättighet eller ett berättigat intresse i domstol, utan att detta skulle äventyra deras eller deras familjs försörjning.

Med familj avses make, barn eller andra släktingar i direkt nedstigande led upp till 18 års ålder som är ekonomiskt beroende av sökanden, och barn eller andra släktingar i direkt nedstigande led som är över 18 år men under 26 år, om de fortfarande bedriver studier och är ekonomiskt beroende av sökanden. Med familj avses även den person som delar hemvist, bostad eller hushåll med sökanden, dennes barn eller andra släktingar i direkt nedstigande led upp till 18 års ålder som är ekonomiskt beroende av sökanden, och barn eller andra släktingar i direkt nedstigande led som är över 18 år men under 26 år, om de fortfarande bedriver studier och är ekonomiskt beroende av sökanden.

De personer vars genomsnittliga nettomånadsinkomst per familjemedlem understiger 500 rumänska lei (RON) under de två månader som föregår ingivandet av ansökan har rätt till rättshjälp. I så fall betalar staten de belopp som omfattas av rättshjälp. Om den genomsnittliga nettomånadsinkomsten per familjemedlem under de två månader som föregår ingivandet av ansökan understiger 800 RON betalar staten 50 procent av de belopp som omfattas av rättshjälp. Inkomsttrösklarna och de högsta belopp som kan beviljas som rättshjälp kan revideras i ett regeringsbeslut.

Offentlig rättshjälp kan även beviljas i andra fall, beroende på sökandens behov, när de faktiska eller beräknade kostnaderna sannolikt kommer att begränsa sökandens faktiska tillgång till rättslig prövning. Rättshjälp kan bland annat ges för att uppväga skillnaderna i levnadskostnader mellan den medlemsstat där sökanden har sin hemvist och vanliga vistelseort och Rumänien.

Vid fastställandet av sökandens inkomst tas hänsyn till regelbundna inkomster som lön, bidrag, arvoden, livräntor, hyresintäkter, vinst från näringsverksamhet eller vinst från verksamhet som enskild näringsidkare och liknande, samt till belopp som regelbundet mottas, t.ex. hyror och underhållsbidrag.

Rättshjälp beviljas oberoende av sökandens ekonomiska ställning om rätten till juridiskt bistånd eller gratis juridiskt bistånd i en speciallag föreskrivs som en skyddsåtgärd mot bakgrund av särskilda omständigheter som t.ex. minoritetstillhörighet, funktionsnedsättning, en viss ställning osv. I så fall beviljas offentlig rättshjälp utan att inkomstkriteriet behöver vara uppfyllt. Syftet är då endast att trygga erkännandet av vissa rättigheter eller berättigade intressen som härrör från eller har samband med de särskilda omständigheter som motiverade erkännandet (enligt lag) av rätten till juridiskt bistånd eller gratis juridiskt bistånd.

Rätten till rättshjälp upphör om parten avlider eller om partens ekonomiska situation förbättras så mycket att han eller hon har råd att betala de rättsliga kostnaderna.

(Artiklarna 4, 5, 8, 81, 9, 10, 101, 2, 21 och 50 i undantagsförordning nr 51/2008 om offentlig rättshjälp i tvistemål, godkänd genom lag nr 193/2008, i dess ändrade och kompletterade lydelse)

4 Beviljas rättshjälp för alla typer av rättegångar?

Den offentliga rättshjälp som föreskrivs i regeringens undantagsförordning beviljas i tviste-, handels-, förvaltnings-, arbets- och socialförsäkringsmål, liksom i andra mål, med undantag av i brottmål.

(Artikel 3 i undantagsförordning nr 51/2008 om offentlig rättshjälp i tvistemål, godkänd genom lag nr 193/2008, i

dess ändrade och kompletterade lydelse)

5 Finns det särskilda förfaranden för nödsituationer

Nej, det finns inte några särskilda förfaranden för nödsituationer.

6 Var finns ansökningsformulären för rättshjälp?

Ansökningar om rättshjälp som inges i enlighet med detta kapitel upprättas på det formulär som anges i bilagan till undantagsförordningen (*artikel 49 i undantagsförordning nr 51/2008 om offentlig rättshjälp i tvistemål, godkänd genom lag nr 193/2008, i dess ändrade och kompletterade lydelse*).

FORMULÄR

för ansökan om rättshjälp i en annan medlemsstat i Europeiska unionen

Instruktioner:

1. Innan du fyller i ansökan bör du läsa igenom dessa instruktioner.
2. Den person som fyller i ansökan måste lämna alla uppgifter som efterfrågas i formuläret.
3. Oprecisa, otillräckliga eller ofullständiga uppgifter kan försena handläggningen av din ansökan.
4. Oriktiga eller ofullständiga uppgifter kan få rättsliga konsekvenser och din ansökan om rättshjälp kan avslås. Du löper också risk att åtalas.
5. Bifoga alla styrkande handlingar.
6. Observera att denna ansökan inte påverkar tidsfristen för att inleda en rättsprocess.
7. Datera och underteckna ansökan.

A1. Sökandens personuppgifter

För- och efternamn

Födelsedatum och födelseort

Personnummer

Adress (hemvist eller vistelseort)

.....

Tfn/fax/e-post

A2. I förekommande fall personuppgifter för det juridiska ombudet (förälder, förmyndare, förvaltare) (ska fyllas i om sökanden har ett juridiskt ombud)

För- och efternamn

Födelsedatum och födelseort

Personnummer

Adress

Tfn/fax/e-post

A3. I förekommande fall personuppgifter för sökandens advokat (ska fyllas i om sökanden har en advokat)

För- och efternamn

Adress

Tfn/fax/e-post

B. Information om den tvist som rättshjälpsansökan avser

Bifoga alla styrkande handlingar.

B1. Typ av tvist (äktenskapsskillnad, arbetsmarknadstvist osv.)

B2. Tvisteföremålets värde om detta kan uttryckas i pengar, och den valuta som tvisteföremålets värde uttrycks i

B3. Beskrivning av den situation för att lösa tvisten som rättshjälpen begärs för (inklusive behörig domstol, förhandlingsdatum, bevisning osv.)

C. Detaljer om rättsprocessen

Bifoga alla styrkande handlingar.

C1. Din nuvarande eller kommande ställning i rättsprocessen (kärande eller svarande)

Redogör för tvisteföremålet

.....

Motpartens namn och kontaktuppgifter

.....

C2. Särskilda skäl för att begära skyndsam handläggning av ansökan, i förekommande fall

C3. Ange vilka utgifter som omfattas av ansökan (markera med kryss):

–

a) Advokatbistånd.

–

b) Betalning av sakkunnig.

–

c) Betalning av översättare eller tolk som anlitats under förfarandet.

–

d) Betalning av exekutionstjänstemannens arvode.

–

e) Befrielse från, begränsning av, omläggning eller uppskjutning av betalning av lagstadgade rättegångskostnader och/eller borgenssummor, inklusive avgifter och borgenssummor som ska betalas i samband med verkställighet.

C4. Ange om rättshjälpen begärs för att erhålla

–

advokatbistånd inom ramen för utomrättsliga förfaranden

-

advokatbistånd innan en rättsprocess inleds

-

advokatbistånd (i form av rådgivning och/eller som ombud) inom ramen för en pågående rättsprocess. Ange i så fall

- registreringsnummer

- förhandlingsdatum

- domstolens namn

- domstolens adress

-

advokatbistånd vid en begäran om förnyad prövning av en domstolsdom. Ange i så fall

- domstolens namn

- datum för domen

- varför bistånd begärs

- överklagandet av domen

-

advokatbistånd i verkställighetsförfaranden. Ange i så fall

- domstolens namn

- datumet för avgörandet eller en annan exekutionstitel.

C6. Ange om du har någon form av försäkring eller andra rättigheter eller resurser som kan täcka alla eller delar av dina rättegångskostnader.

Om så är fallet, specificera

.....

.....

D. Familjesituation

Hur många personer består ditt hushåll av?

Ange deras relation till dig

| Efternamn och | Relation till | Födelsedatum| Är denna| Är

| förnamn | sökanden| (för | person | sökanden |

| | | minderåriga) | ekonomiskt beroende | ekonomiskt beroende |

| | | | av sökanden av denna person?

| | | | |

| | | | - | - |

| | | | || | || |

| | | | |

| | | | - | - |

| | | | || | || |

| | | | |

Finns det någon person som är ekonomiskt beroende av dig men som inte bor tillsammans med dig?

| För- och efternamn | Relation till sökanden | Födelsedatum| |

| | | (för minderåriga) |

| | | |

| | | |

| | | |

| | | |

| | | |

| | | |

| | | |

Är du ekonomiskt beroende av en person som bor tillsammans med dig?

| För- och efternamn | Relation till sökanden |

| | | |

| | | |

| | | |

| | | |

| | | |

| | | |

| | | |

E. Ekonomisk information

Lämna alla uppgifter om dig, din sambo eller make, om alla personer som är ekonomiskt beroende av dig eller, i förekommande fall, alla personer som du är ekonomiskt beroende av.

Om du tar emot andra ekonomiska bidrag än underhåll från en person som du är ekonomiskt beroende av och som inte bor tillsammans med dig, ange dessa under avsnitt E.1 "Övriga inkomster".

Om du ger ekonomiskt bistånd till en annan person än någon som är ekonomiskt beroende av dig och som bor tillsammans med dig, ange detta under avsnitt E.3 "Övriga utgifter".

Bifoga alla styrkande handlingar för ovannämnda situationer.

Ange vilken valuta värdena i tabellen anges i, om de inte anges i RON.

E.1 Uppgifter om |I. sökande|II. make/maka eller|III. beroende|IV. personer |

|Månadsinkomst | |sambo |personer som |understödjer|

| | | |

| | | | |sökanden|

| | | | |

|Löner, | | | |

|ersättningar: | | | | |

| | | | |

|Vinst av näringsverksamhet: | | | | |

| | | | |

|Pensioner: | | | | |

| | | | |

|Inkomst: | | | | |

| | | | |

|Förmåner från

|staten: |

| | | | |

|1. bidrag: | | | | |

| | | | |

|2. arbetslöshetsersättning| | | | |

|och social- | | | |

|försäkringsförmåner: | | | | |

| | | | |

|Inkomst från | | | | |

rättigheter				
till viss				
lös eller fast egendom:				
Övriga inkomster:				
TOTALT:				

E.2 Värde |I. sökande|II. make/maka eller|III. beroende|IV. personer|

av tillgångar		sambo	personer som	understödjer
			sökanden	

Fastigheten som				
du bor i:				

En annan fastighet:				

Mark:				

Sparade medel:				

Aktier:				

Motorfordon:				

Övriga tillgångar:				

TOTALT:				

E.3 Månatliga |I. sökande|II. make/maka eller|III. beroende|IV. personer|

utgifter |sambo |personer som |understödjer|

| | | |

| | | | |sökanden|

|_____|_____|_____|_____|_____|

|Skatter: | | | | |

|_____|_____|_____|_____|_____|

|Social- | | | | |

|försäkringsavgifter:| | | | |

|_____|_____|_____|_____|_____|

|Lokala skatter: | | | | |

|_____|_____|_____|_____|_____|

|Låne- | | | | |

|kostnader: | | | | |

|_____|_____|_____|_____|_____|

|Hyres- och bostads- | | | | |

|kostnader: | | | | |

|_____|_____|_____|_____|_____|

Utbildnings- | | | | |

|kostnader: | | | | |

|_____|_____|_____|_____|_____|

Utbildnings- | | | | |

|Barnomsorgs- | | | | |

|kostnader: | | | | |

|_____|_____|_____|_____|_____|

|Avbetalningar: | | | | |

|_____|_____|_____|_____|_____|

|Återbetalning av | | | | |

|lån: | | | | |

|_____|_____|_____|_____|_____|

Underhåll som betalas till andra personer				
Enligt en				
rättslig förpliktelse:				
Övriga utgifter:				
TOTALT:				

Jag förklarar på heder och samvete att uppgifterna är sanningsenliga och fullständiga och jag förbinder mig att utan dröjsmål meddela varje ändring av min ekonomiska situation till den behöriga myndighet som handlägger min ansökan.

Upprättad i

Datum

Underskrift

7 Vilka handlingar ska bifogas en ansökan om rättshjälp?

Ansökan om rättshjälp ska inges skriftligen och ska innehålla uppgifter om föremålet för och typen av rättsprocess som rättshjälp begärs för, sökandens och hans eller hennes familjemedlemmars identitet, personnummer, adress och ekonomiska ställning, och åtföljas av styrkande handlingar om sökandens och hans eller hennes familjemedlemmars inkomst och bevis på underhåll eller underhållsskyldigheter. Ansökan ska också åtföljas av en förklaring på heder och samvete från sökanden om huruvida han eller hon har tagit emot offentlig rättshjälp under de senaste 12 månaderna. Om rättshjälp har tagits emot ska det också anges i vilken form, för vilket ändamål och till vilket belopp.

Domstolen kan begära ytterligare klagöranden och bevis från parterna, eller skriftliga upplysningar från behöriga myndigheter.

Juridiskt bistånd i utomrättsliga förfaranden beviljas av den rättstjänst som inrättats vid varje advokatsamfund. Biståndet beviljas grundat på en ansökan vars mall har godkänts av avdelningen för samordning av rättshjälp. Ansökan ska innehålla uppgifter om rättshjälpsansökans föremål och natur, sökandens och hans eller hennes familjemedlemmars identitet, personnummer, adress och ekonomiska ställning, samt bifogade styrkande handlingar om sökandens och hans eller hennes familjemedlemmars inkomst och bevis på underhåll eller underhållsskyldigheter.

Ansökan ska också åtföljas av en förklaring på heder och samvete från sökanden om huruvida han eller hon har tagit emot offentlig rättshjälp under de senaste 12 månaderna. Om rättshjälp har tagits emot ska det också anges i vilken form, för vilket ändamål och till vilket belopp.

Sökanden ska i princip styrka sin ekonomiska ställning med hjälp av följande handlingar:

- ett intyg om sökandens och hans eller hennes familjemedlemmars inkomst,
- familjeregistret och, i förekommande fall, barnens födelsebevis,
- sökandens eller barnets intyg om funktionsnedsättning, i förekommande fall,
- en förklaring på heder och samvete om att sökanden och hans eller hennes övriga familjemedlemmar inte erhåller annan inkomst,
- en förklaring på heder och samvete om sökandens och hans eller hennes familjemedlemmars tillgångar,
- en förklaring på heder och samvete från sökanden och/eller den andra föräldern om att barnet inte har anförtrotts till eller placerats hos ett annat bemyndigat privat- eller offentligt organ, eller någon

annan juridisk person,

- bevis från behöriga myndigheter om de beskattningsbara tillgångar som står i sökandens namn eller, i förekommande fall, i hans eller hennes övriga familjemedlemmars namn,
- samt andra handlingar som krävs för att fastställa att det enligt lag föreligger en rätt till rättshjälp.

(Artikel 14 i undantagsförordning nr 51/2008 om offentlig rättshjälp i tvistemål, godkänd genom lag nr 193/2008, i dess ändrade och kompletterade lydelse, och artikel 73 i lag nr 51/1995 om organisationen och utövandet av advokatycket, i dess ändrade och kompletterade lydelse)

8 Var ska ansökan om rättshjälp lämnas in?

Ansökan om offentlig rättshjälp ska skickas till den domstol som är behörig att pröva det mål som rättshjälpen begärs för. Vid rättshjälp som begärs för verkställighet av en dom ska ansökan skickas till den domstol som ansvarar för verkställigheten. Om det inte går att fastställa behörig domstol ska frågan om rättshjälp avgöras av distriktsdomstolen inom vars domkrets sökanden har sin hemvist eller vistelseort.

Om rättshjälp begärs för en pågående rättsprocess ska ansökan/ansökningarna i förekommande fall prövas av den domarpanel som anförtrotts att pröva huvudansökan.

Offentlig rättshjälp beviljas när som helst under processen, från det att ansökan ingavs av berörd part, och tillhandahålls under hela det förfarande som den begärdes för. Ansökan om offentlig rättshjälp är befriad från stämpelskatt.

Offentlig rättshjälp för rättsliga förfaranden för överklagande kan beviljas i form av en ny ansökan. Ansökan om offentlig rättshjälp för överklaganden ska skickas till den domstol vars dom måste överklagas inom överklagandefristen. Ansökan prövas skyndsamt av en annan domarpanel än den som genomförde sakprövningen.

Ansökan om offentlig rättshjälp har endast suspensiv verkan i fråga om överklagandefristen om sökanden inger de styrkande handlingarna inom högst tio dagar. En ny tidsfrist för att inge ett överklagande börjar löpa från meddelandet om beslutet om ansökan om offentlig rättshjälp eller, i förekommande fall, ansökan om förnyad prövning i form av bifall eller avslag.

Om ansökan om offentlig rättshjälp beviljas meddelar domstolen omgående beslutet till sökanden och till advokatsamfundet. Advokatsamfundet måste inom 48 timmar utse en advokat med rätt att föra talan i alla appellationsdomstolar. Datumet för utnämningen av advokaten och dennes personuppgifter meddelas till domstolen och till sökanden inom högst 48 timmar. En ny tidsfrist för att inge ett överklagande börjar löpa från tidpunkten för utnämningen av advokaten.

Juridiskt bistånd i utomrättsliga förfaranden beviljas av den rättstjänst som inrättats vid varje advokatsamfund. Biståndet beviljas grundat på en ansökan vars mall har godkänts av avdelningen för samordning av rättshjälp. Ansökan ska innehålla uppgifter om rättshjälpsansökans föremål och natur, sökandens och hans eller hennes familjemedlemmars identitet, personnummer, adress och ekonomiska ställning, samt bifogade styrkande handlingar om sökandens och hans eller hennes familjemedlemmars inkomst och bevis på underhåll eller underhållsskyldigheter.

Ansökan ska också åtföljas av en förklaring på heder och samvete från sökanden om huruvida han eller hon har tagit emot offentlig rättshjälp under de senaste 12 månaderna. Om rättshjälp har tagits emot ska det också anges i vilken form, för vilket ändamål och till vilket belopp.

Ansökan om juridiskt bistånd i utomrättsliga förfaranden ska inges till rättshjälpstjänsten och avgöras inom högst 15 arbetsdagar från registreringsdatumet genom ett beslut om att bevilja eller, i förekommande fall, avslå ansökan. Beslutet delges sökanden inom fem arbetsdagar från det att det utfärdades. En invändning mot beslutet om att avslå ansökan om juridiskt bistånd i utomrättsliga förfaranden kan inges till advokatsamfundets ansvariga nämnd inom fem dagar från det att det meddelades. Invändningar mot avslagsbeslutet prövas skyndsamt av advokatsamfundets ansvariga nämnd vid dess första sammanträde.

(Artiklarna 11, 12 och 13 i undantagsförordning nr 51/2008 om offentlig rättshjälp i tvistemål, godkänd genom lag nr 193/2008, i dess ändrade och kompletterade lydelse, och artikel 73 i lag nr 51/1995 om organisationen)

och utövandet av advokaturket, i dess ändrade och kompletterade lydelse)

9 Hur tar man reda på om man har rätt till rättshjälp?

Domstolen avgör ansökan om offentlig rättshjälp, utan att kalla parterna, i ett motiverat beslut som meddelas inom stängda dörrar. Berörd part kan inge en ansökan om omprövning av beslutet om att avslå ansökan om offentlig rättshjälp inom fem dagar från delgivningsdatumet. Ansökan om omprövning avgörs inom stängda dörrar av en annan domarpanel och domstolen meddelar ett oåterkalleligt beslut.

Om ansökan om offentlig rättshjälp beviljas i form av advokatbistånd, skickas ansökan och beslutet om beviljande omgående till ordföranden för advokatsamfundet inom den domstolens domkrets. Advokatsamfundets ordförande eller den advokat som anförtrotts denna uppgift av ordföranden utser en advokat från rättshjälpsregistret inom tre dagar. Advokaten tillsänds beslutet tillsammans med utnämningsbeskedet. Advokatsamfundets ordförande måste också meddela mottagaren av den offentliga rättshjälpen namnet på den advokat som utsetts. Mottagaren av rättshjälp kan enligt lag själv begära att en viss advokat ska utses. I så fall måste den sistnämnde enligt lag ha gett sitt samtycke.

Ansökan om juridiskt bistånd i utomrättsliga förfaranden ska inges till rättshjälpstjänsten vid varje advokatsamfund och avgöras inom högst 15 arbetsdagar från registreringsdatumet genom ett beslut om att bevilja eller, i förekommande fall, avslå ansökan. Beslutet delges sökanden inom fem arbetsdagar från det att det utfärdades. Ordföranden för behörigt advokatsamfund utser en advokat från det rättshjälpsregister som förs av det advokatsamfund som anvisats i beslutet om att bevilja juridiskt bistånd i utomrättsliga förfaranden. Advokatsamfundets ordförande får, om det är möjligt, godkänna att det juridiska biståndet tillhandahålls av en advokat som valts av den person som beviljats rättshjälp.

(Artikel 15 i undantagsförordning nr 51/2008 om offentlig rättshjälp i tvistemål, godkänd genom lag nr 193/2008, i dess ändrade och kompletterade lydelse, och artikel 73 i lag nr 51/1995 om organisationen och utövandet av advokaturket, i dess ändrade och kompletterade lydelse)

10 Vad bör jag göra om jag har rätt till rättshjälp?

Offentlig rättshjälp i form av advokatbistånd beviljas i enlighet med lag 51/1995 om organisationen och utövandet av advokaturket, i dess ändrade och kompletterade lydelse, som rör rättshjälp eller gratis rättshjälp.

Om ansökan om offentlig rättshjälp beviljas i form av advokatbistånd, skickas ansökan och beslutet om beviljande omgående till ordföranden för advokatsamfundet inom den domstolens domkrets. Advokatsamfundets ordförande eller den advokat som anförtrotts denna uppgift av ordföranden utser en advokat från rättshjälpsregistret inom tre dagar. Advokaten tillsänds beslutet tillsammans med utnämningsbeskedet. Advokatsamfundets ordförande måste också meddela mottagaren av den offentliga rättshjälpen namnet på den advokat som utsetts. Mottagaren av rättshjälp kan enligt lag själv begära att en viss advokat ska utses. I så fall måste den sistnämnde enligt lag ha gett sitt samtycke.

Advokatbistånd kan också ske i form av juridiskt bistånd i utomrättsliga förfaranden. Biståndet består då av tillhandahållande av samråd, ingivande av framställningar, ansökningar eller kungörelser eller inledande av andra sådana rättsliga åtgärder, och av att företräda klienter inför andra offentliga myndigheter eller institutioner än rättsliga myndigheter eller myndigheter med rättsliga befogenheter, för att säkerställa utövandet av vissa rättigheter och berättigade intressen. Juridiskt bistånd måste resultera i att sökanden ges tydlig och lättillgänglig information i enlighet med gällande bestämmelser för behöriga institutioner och, om möjligt, de lagstadgade kraven, tidsfristerna och förfarandena för att erkänna, bevilja eller utöva den rättighet eller det intresse som sökanden har åberopat. Juridiskt bistånd beviljas i enlighet med lag nr 51/1995, offentliggjord på nytt, i dess ändrade och kompletterade lydelse.

Ansökan om juridiskt bistånd i utomrättsliga förfaranden ska inges till rättshjälpstjänsten vid varje advokatsamfund och avgöras inom högst 15 arbetsdagar från registreringsdatumet genom ett beslut om att bevilja eller, i förekommande fall, avslå ansökan. Beslutet delges sökanden inom fem arbetsdagar från det att det utfärdades. En invändning mot beslutet om att avslå ansökan om juridiskt bistånd i utomrättsliga förfaranden kan inges till advokatsamfundets ansvariga nämnd inom fem dagar från det att det meddelades. Invändningar mot avslagsbeslutet prövas skyndsamt av advokatsamfundets ansvariga nämnd vid dess första sammanträde.

Ordföranden för behörigt advokatsamfund utser en advokat från det rättshjälpsregister som förs av det advokatsamfund som anvisats i beslutet om att bevilja juridiskt bistånd i utomrättsliga förfaranden. Advokatsamfundets ordförande får, om det är möjligt, godkänna att det juridiska biståndet tillhandahålls av en advokat som valts av den person som beviljats rättshjälp.

Om ansökan om offentlig rättshjälp beviljas i form av betalning av en sakkunnigs, översättares eller tolks arvode, fastställs det preliminära arvode som ska betalas i samma beslut som ansökan beviljades i. Domstolen fastställer det slutliga arvodet efter att de tjänster som det preliminära arvodet har betalats för har tillhandahållits.

Om ansökan om offentlig rättshjälp beviljas i form av betalning av exekutionstjänstemannens arvode, fastställs det preliminära arvode som ska betalas i samma beslut som ansökan beviljades i, beroende på hur komplicerat målet är det datumet. Ansökan och beslutet om att bevilja rättshjälp skickas så snart som möjligt till den lokala exekutionstjänstemannakammaren i den domstolens domkrets. Ansvarig nämnd vid den lokala exekutionstjänstemannakammaren måste utse en exekutionstjänsteman inom tre dagar. Denne tillsänds respektive beslut tillsammans med utnämningsbeskedet. Ordförande måste också meddela mottagaren av den offentliga rättshjälpen namnet på den exekutionstjänsteman som utsetts. Mottagaren av rättshjälp kan enligt lag själv begära att en viss exekutionstjänsteman med territoriell behörighet ska utses.

Efter att exekutionstjänstemannen har utfört sitt uppdrag enligt lagen och gällande bestämmelser fastställer domstolen det slutliga arvodet, på exekutionstjänstemannens begäran, beroende på målets komplexitet och hur mycket arbete som har slutförts, inom gränserna för de lagstadgade arvodena.

När ansökan om beviljande av hjälp med att betala rättegångskostnaderna beviljas, fastställs antingen en befrielse från betalning eller en rabatt, betalningsfrister och, i förekommande fall, hur stora delbetalningarna ska vara. Om de rättegångskostnader som ska betalas är mer än dubbelt så höga som sökandens nettomånadsinkomst per familjemedlem under den månad som föregår ingivandet av ansökan om offentlig rättshjälp, delas betalningen upp så att det belopp som ska betalas varje månad inte överstiger hälften av nettoinkomsten per familjemedlem, om inte domstolen anser att mer fördelaktiga former av hjälp behöver beviljas. Betalningen av rättegångskostnaderna kan delas upp i högst 48 månatliga delbetalningar.

(Artiklarna 23, 24, 25, 16, 17, 32, 33, 34 och 35 i undantagsförordning nr 51/2008 om offentlig rättshjälp i tvistemål, godkänd genom lag nr 193/2008, i dess ändrade och kompletterade lydelse, och artiklarna 71 och 73 i lag nr 51/1995 om organisationen och utövandet av advokatycket, i dess ändrade och kompletterade lydelse)

11 Vem väljer advokat om man har rätt till rättshjälp?

Offentlig rättshjälp i form av advokatbistånd beviljas i enlighet med lag 51/1995 om organisationen och utövandet av advokatycket, i dess ändrade och kompletterade lydelse, som rör rättshjälp eller gratis rättshjälp.

Om ansökan om offentlig rättshjälp beviljas i form av advokatbistånd, skickas ansökan och beslutet om beviljande omgående till ordföranden för advokatsamfundet inom den domstolens domkrets. Advokatsamfundets ordförande eller den advokat som anförtrotts denna uppgift av ordföranden utser en advokat från rättshjälpsregistret inom tre dagar. Advokaten tillsänds beslutet tillsammans med utnämningsbeskedet. Advokatsamfundets ordförande måste också meddela mottagaren av den offentliga rättshjälpen namnet på den advokat som utsetts. Mottagaren av rättshjälp kan enligt lag själv begära att en viss advokat ska utses. I så fall måste den sistnämnde enligt lag ha gett sitt samtycke.

Vid juridiskt bistånd i utomrättsliga förfaranden utser ordföranden för behörigt advokatsamfund en advokat från det rättshjälpsregister som förs av det advokatsamfund som anvisats i beslutet om att bevilja juridiskt bistånd i utomrättsliga förfaranden. Advokatsamfundets ordförande får, om det är möjligt, godkänna att det juridiska biståndet tillhandahålls av en advokat som valts av den person som beviljats rättshjälp.

(Artiklarna 23 och 35 i undantagsförordning nr 51/2008 om offentlig rättshjälp i tvistemål, godkänd genom lag nr 193/2008, i dess ändrade och kompletterade lydelse, och artiklarna 71 och 73 i lag nr 51/1995 om organisationen och utövandet av advokatycket, i dess ändrade och kompletterade lydelse)

12 Täcker rättshjälpen alla rättegångskostnader?

Offentlig rättshjälp kan tillhandahållas i följande former:

a) Betalning av en utsedd eller tilldelad advokats arvode för ombudskostnader, juridiskt bistånd och, i förekommande fall, försvar för att säkerställa utövande eller skydd av en rättighet eller ett berättigat intresse i domstol eller för att förhindra en tvist (nedan kallat advokatbistånd).

b) Betalning av en sakkunnig, översättare eller tolk som anlitas under förfarandet, med domstolens eller den rättsliga myndighetens godkännande, om det ankommer på den person som ansöker om rättshjälp att betala dessa kostnader.

c) Betalning av exekutionstjänstemannens arvode.

d) Befrielse från, begränsning av, omläggning eller uppskjutning av betalning av lagstadgade rättegångskostnader, även kostnader i samband med verkställighet.

Om offentlig rättshjälp tillhandahålls medborgare i EU-medlemsstater eller till personer som har sin hemvist eller vanliga vistelseort inom en medlemsstat kan den godkända offentliga rättshjälpen även omfatta

a) utgifter för översättning av de handlingar som mottagaren ingett, som har begärts av domstolen eller den rättsliga myndigheten för att avgöra målet, och relaterade förfrågningar och handlingar som ingetts eller mottagits i enlighet med detta kapitel är undantagna legaliseringskravet eller andra liknande formaliteter,

b) en tolks tjänster under förfarandet inför domstolen/den rättsliga myndigheten,

c) utgifter som uppstått i samband med resor som rättshjälpsmottagaren eller en annan person måste företa till Rumänien på domstolens eller den rättsliga myndighetens begäran, eller om någon av dessa personer enligt lag har närvaroplikt.

Offentlig rättshjälp kan tillhandahållas, separat eller kumulativt, i alla ovanstående former. Värdet på den rättshjälp som tillhandahålls, antingen separat eller kumulativt, i form av bistånd från en advokat, sakkunnig, översättare, tolk eller exekutionstjänsteman får inte överstiga motsvarande 12 nationella minimilöner under en ettårsperiod det år rättshjälpsansökan ingavs.

(Artiklarna 6, 7, 20 och 44 i undantagsförordning nr 51/2008 om offentlig rättshjälp i tvistemål, godkänd genom lag nr 193/2008, i dess ändrade och kompletterade lydelse)

13 Vem står för övriga kostnader, om man bara har rätt till begränsad rättshjälp?

De utgifter för vilka parten har beviljats befrielse eller rabatt genom att ha beviljats offentlig rättshjälp ska betalas av den andra parten om denna förlorar målet. Den förlorande parten ska betala dessa belopp till staten.

Om den part som har erhållit offentlig rättshjälp förlorar målet ska statens rättegångskostnader betalas av den parten. Domstolen kan när den meddelar sitt avgörande besluta att ålägga den part som har erhållit offentlig rättshjälp att betala tillbaka alla eller delar av de utgifter som staten haft, om parten genom oaktsamhet under förfarandet har medverkat till att han eller hon har förlorat målet eller om det i en dom har fastställts att det rör sig om rättegångsmissbruk.

(Artiklarna 18 och 19 i undantagsförordning nr 51/2008 om offentlig rättshjälp i tvistemål, godkänd genom lag nr 193/2008, i dess ändrade och kompletterade lydelse)

14 Omfattar rättshjälpen även överklaganden?

Vid ett överklagande av en dom som meddelats i ett mål för vilket offentlig rättshjälp har beviljats utsträcks den offentliga rättshjälpen i form av advokatbistånd som beviljats i den tidigare etappen av förfarandet till att även omfatta utarbetandet av ett överklagande och grunderna till stöd för överklagandet samt genomförandet av

överklagandeförfarandet.

Den dom som meddelats tillsammans med en förklaring om att den kan överklagas, och kopian av beslutet om beviljande av offentlig rättshjälp, meddelas omedelbart till advokatsamfundet för kontroll och kännedom. I förekommande fall uppmanas advokatsamfundet att utse en advokat som har rätt att föra talan i en appellationsdomstol. I ett överklagandeförfarande har advokaten rätt till ett separat arvode. Arvodet fastställs av appellationsdomstolen med stöd av lagen.

Om parten inte har erhållit offentlig rättshjälp i den tidigare etappen av förfarandet begärs offentliga rättshjälp genom att en ny ansökan inges.

En ny tidsfrist för att inge ett överklagande börjar löpa från den tidpunkt advokaten utnämndes eller meddelades. Datumet för utnämningen av advokaten och dennes personuppgifter meddelas till domstolen och till sökanden inom högst 48 timmar.

Appellationsdomstolen kontrollerar om kraven för att bevilja offentlig rättshjälp fortfarande är uppfyllda. Om domstolen finner att kraven inte längre är uppfyllda avbryter domstolen rättshjälpen och ålägger parten att betala tillbaka alla eller delar av statens utgifter i form av advokatarvoden.

(Artikel 13,1 i undantagsförordning nr 51/2008 om offentlig rättshjälp i tvistemål, godkänd genom lag nr 193/2008, i dess ändrade och kompletterade lydelse)

15 Kan rättshjälpen dras in innan rättegången avslutas (eller till och med återkallas efter rättegångens slut)?

Rätten till rättshjälp upphör om parten avlider eller om partens ekonomiska situation förbättras så mycket att han eller hon har råd att betala de rättsliga kostnaderna.

När ansökan om offentlig rättshjälp ges in informeras sökanden om att han eller hon, om han eller hon förlorar målet, ska betala motpartens rättegångskostnader, och sökanden ges möjlighet att betala tillbaka de belopp som erhållits i offentlig rättshjälp om en berörd part vänder sig till den domstol som beviljade rättshjälpen och lägger fram bevis för den aktuella ställningen för den person som ansökan beviljades för. Offentlig rättshjälp avbryts inte under de nya utredningarna.

Om domstolen finner att ansökan om offentlig rättshjälp ingavs i ond tro, genom att dölja sanningen, utfärdar den ett beslut som ålägger den person som felaktigt fick offentlig rättshjälp att betala tillbaka de belopp som han eller hon befriades från att betala. Den berörda personen förpliktas dessutom att betala ett vite på upp till fem gånger det belopp som han eller hon felaktigt beviljades befrielse från. Det går endast att begära omprövning av beslutet, med en motiverad begäran om omprövning av återbetalningen eller vitet eller om att det ska fattas ett beslut om nedsättning av beloppet. Ansökan ska inges inom fem dagar från det att beslutet meddelades och avgörs av en annan domarpanel. Beslutet är oåterkalleligt.

Om rättshjälpsmottagaren, enligt en lagakraftvunnen dom som inte kan överklagas, förvärvar tillgångar eller tillerkänns fordringar på värden eller belopp som är tio gånger högre än värdet på den beviljade offentliga rättshjälpen, är han eller hon skyldig att betala tillbaka den offentliga hjälpen. Återbetalningsförfarandet anges i kapitel III i undantagsförordningen.

(Artiklarna 10, 14, 17 och 50.2 i undantagsförordning nr 51/2008 om offentlig rättshjälp i tvistemål, godkänd genom lag nr 193/2008, i dess ändrade och kompletterade lydelse)

16 Går det att överklaga ett avslag av en rättshjälpsansökan?

Domstolen avgör ansökan om offentlig rättshjälp, utan att kalla parterna, i ett motiverat beslut som meddelas inom stängda dörrar. Berörd part kan inge en ansökan om omprövning av beslutet om att avslå ansökan om offentlig rättshjälp inom fem dagar från delgivningsdatumet. Ansökan om omprövning avgörs inom stängda dörrar av en annan domarpanel och domstolen meddelar ett oåterkalleligt beslut.

Offentlig rättshjälp kan nekas om den begärs på felaktiga grunder, om den beräknade kostnaden inte står i

proportion till tvisteföremålets värde och om den inte begärs för att skydda ett berättigat intresse, eller begärs för en åtgärd som strider mot den grundläggande rättsordningen eller författningen.

Om det krav på uppgörelse som den offentliga rättshjälpen begärs för faller inom den kategori som kan bli föremål för medling eller andra alternativa tvistlösningsmetoder, avslås i de flesta fall ansökan om offentlig rättshjälp om det visas att den som ansöker om offentlig rättshjälp har vägrat att använda sig av sådana metoder innan rättsprocessen inleddes.

Offentlig rättshjälp kan nekas om sökanden yrkar på skadestånd för att bilden av honom eller henne eller hans eller hennes heder eller anseende har skadats, såvida han eller hon inte har lidit någon materiell skada och om ansökan beror på sökandens näringsverksamhet eller verksamhet som enskild näringsidkare.

Om offentlig rättshjälp beviljas medborgare i EU-medlemsstater eller andra personer som har sin hemvist eller vanliga vistelseort i en medlemsstat kan den rumänska centralmyndigheten neka att översända en rättshjälpsansökan till en annan medlemsstat om en sådan ansökan är uppenbart ogrundad eller faller utanför tillämpningsområdet för rådets direktiv 2003/8/EG. Om rättshjälpsansökan avslås av den behöriga myndigheten i den anmodade medlemsstaten uppmanar den rumänska centralmyndigheten sökanden att betala tillbaka översättningskostnaderna.

(Artiklarna 15, 16, 45 och 46 i undantagsförordning nr 51/2008 om offentlig rättshjälp i tvistemål, godkänd genom lag nr 193/2008, i dess ändrade och kompletterade lydelse)

Mer information

Användbara länkar:

[Rumäniens nationella advokatsamfund](#) (*Uniunea Națională a Barourilor din România*)

■ Senaste uppdatering: 22/05/2023

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.